

OEKRAÏNE KAN ONS NIETS SCHELEN

Waarover praten en denken onze leerlingen? En waaraan geven ze hun geld uit, wat eten ze en hoe kleden ze zich? Kortom, wat zijn de trends bij onze jongeren? Het antwoord brengt ons dicht in de buurt van de tijdgeest. Eenduidig is deze niet meer. Wel caleidoscopisch of in gewoon Nederlands, erg bont. 9/11, Parijs, Brussel, Bagdad, Boko Haram, IS, Johan Cruijff, het uitgaansleven, het digitale wonderland, echtscheiding, ziekte, bedreigingen, crisis, hypes, fun, jeugdwerkloosheid, roken, drinken, spirituele beleving, geld en emotie om maar eens wat te noemen.

Als geschiedenisleraren doen wij ons best onze leerlingen deze verwarrende, chaotische en hectische tijden beter te leren begrijpen en hen te helpen hun eigen plaats erin te bepalen. De samenleving is voortdurend in beweging, prevelen de muzen van Clio. En daarbij gebruiken we het verleden om te proberen samenhang te ontdekken. We dragen themavelden en patronen aan. Globalisering en regionalisering, kwaliteit en kwantiteit, publiek en privaat, dictatuur en democratie, ongelijkheid en emancipatie, materieel en immaterieel, individueel en collectief, om maar weer eens wat te noemen. Zijn onze leerlingen hierin geïnteresseerd en draagt het bij aan hun bestaansverheldering? En dan is daar de onvermijdelijke vraag naar de relevantie. Wat hebben onze leerlingen hier allemaal aan? Ga er maar aan staan.

Gelukkig hebben we het referendum over het associatieverdrag met de Oekraïne gehad. Maar van de discussie over Europa zijn we niet af. Sinds Geert Wilders zijn we eurosceptischer geworden. Een paar dagen voordat we naar de stembus gingen voor het genoemde referendum kwam de leider van het Burgercomité, de historicus – jawel – Arjan van Dixhoorn, helemaal uit de kast: 'Oekraïne kan ons niets schelen'. Heel zindelijk Nederland viel over hem heen.

Dat was niet nodig geweest, want Van Dixhoorn sloeg de spijker op de kop. Het gaat hem en de zijnen erom Nederland uit de EU te krijgen en te

drijven. Het ging en gaat in dit soort discussies om sentimenten in plaats van argumenten. Moet de geschiedenisleraar hier iets mee? Nou en of. Hij of zij zal in de eerst plaats de eigen standplaatsgebondenheid dienen te beseffen. En laat hem of haar vooral het verhaal van Oekraïne, Syrië en Europa vertellen. Het verhaal over onze medemensen daar. Ze lijken soms net op ons.

Ik bedoel hier echter vooral ook het verhaal als metafoor van de betekenisvolle eenheid. Misschien komen we dan ook eens af van dat onuitroeibare

Ton van der Schans is voorzitter van de VGN. Hij werkt als docent geschiedenis op de Driestar Hogeschool (pabo) in Gouda.

'De geschiedenisleraar buigt niet door zijn knieën, maar legt iets nieuws op tafel'

en hopeloos versleten cliché dat geschiedenis uit feiten leren bestaat. Door de betekenisvolle eenheid en de schakels tussen verleden, heden en toekomst in crisisgebieden te ontdekken, gaan we de mensen die daar zo 'vreemd' doen, een beetje beter leren begrijpen. De geschiedenisleraar buigt niet door z'n knieën om in de belevingswereld van de leerling te komen, maar legt iets nieuws op tafel. Onderwijs moet 'interrumperen', komen met nieuwe dingen waar leerlingen nog geen weet van hebben. We hebben hiervoor steeds meer prachtige middelen. Het geschiedenisonderwijs en onze leerlingen staan er puik voor. En dat willen we graag zo houden, meneer Dekker. ■

